

השפעת ההימנעות מהדברת כ.ע.ט על דרגת ההדבקה של סיבי הכותנה גד"ש רגב - 2003

בועז נוי, דוד שמש – שה"מ גליל מערבי
נדב אינשטיין – גד"ש רגב

מבוא

השפעת משך החשיפה של כותנה בשדה לאוכלוסיית כ.ע.ט נבדקת זו השנה הרביעית (2000 – 2003) באזור הגליל מערבי. בשנתיים הראשונות נקטפה הכותנה בקטיף יד ולא התקבל הבדל מובהק בהדבקה בן הטיפולים השונים. יתר על כן בשנת 2001 ככל שהחשיפה הייתה ממושכת יותר התקבלה הדבקה נמוכה יותר (מספר נקודות הדבקה). בשנת 2002-3 נערך הניסוי לקטיף בקטפת מתוך הנחה שקטיף היד מעוות את התוצאות, כמו כן בניסוי השנה קוצר בצורה משמעותית משך הזמן בין הקטיף לניפוט תקציר

בכותנה שטופלה ב"עוצמה" שונה להדברת כ.ע.ט – החל מהטיפול המשקי (שהייה מחמיר) ועד להימנעות מוחלטת משימוש בחומרים המשמשים להדברת כ.ע.ט כל ההדבקות שהתקבלו היו בדרגה 1, ולא התקבלו הבדלים מובהקים בעוצמת ההדבקה בין הטיפולים.

שיטות וחמרים.

שטחי גד"ש רגב, כרב סורגום, זריעה 8.4, פריחה 26.6, קטיף 8.10. חלקות קטנות 6 שורות X 16 מטר, ב - 6 חזרות, ריסוס במרסס שרול. קטיף בקטפת לשקים, 2 שורות במרכז השישה, ניפוט במנפטה לניסויים, בדיקת FCT במכון המיין של מ. הכותנה.

טיפולים

1. טיפול משקי.
2. הימנעות ממתן הטיפול הראשון
3. הימנעות ממתן הטיפול השני
4. ללא טיפול בתכשירים יעודים להדברת כ.ע.ט.

תוצאות

יבול כותן	דרגת הדבקה	נקודות הדבקה	טיפול
612	1	3.7	1.
607	1	5.8	2.
611	1	4.7	3.
616	1	4.3	4.

דיון ומסקנות

גם הימנעות מוחלטת מהדברת כ.ע.ט לא גרמה להיווצרות הדבקה בחלקות הניסוי. (גם בחלקת המסחרית בה מוקם הניסוי לא הייתה השנה הדבקה). זאת שנה רביעית בה אנחנו לא מצליחים לגרום לסיבי הכותנה לסבול מהדבקה וזה גם בחלקות שלא טופלו כלל בתכשירים המיועדים להדברת כ.ע.ט כאשר שאר החלקה טופלה בתכשירים אלה. לכן נראה שאילוח השדה בכ.ע.ט הוא תנאי הכרחי לקבלת הדבקה. אך נראה שלעצמו הוא איננו תנאי מספיק. לכן יש צורך לזהות את התנאים הנדרשים הנוספים בשדה על מנת שתיווצר הדבקה. כך אפשר יהיה לקבוע באיזה מידת חומרה יש להתייחס להדברת כ.ע.ט בכל חלקה וחלקה.